

Planstrategi 2020 - 2023

Dyrøy kommune

Vedtatt i kommunestyremøte 18.06 2020 sak 67/20

1 Innhold

2	HVORFOR UTARBEIDE PLANSTRATEGI?	5
3	HVORDAN OG HVORFOR PLANLEGGE?	5
4	UTVIKLINGSTREKK	5
5	DRØFTING AV KOMMUNENS STRATEGISKE VALG	6
6	PLANBEHOV	8
6.1	KOMMUNEPLANENS SAMFUNNSDEL	8
6.2	KOMMUNEPLANENS AREALDEL	8
6.2.1	<i>Prioriterte planer i planstrategiperioden</i>	8
6.2.2	<i>Følgende planer er under utarbeidelse og prioritert i henhold til ferdigstillelse:</i>	8
7	PLANOVERSIKT	9

2 Hvorfor utarbeide planstrategi?

En planstrategi inneholder en beskrivelse av hvilke strategiske valg som skal prioriteres.

Planstrategi er lovbestemt etter plan og bygningsloven § 10-1. Loven sier:

”Kommunestyret skal minst én gang i hver valgperiode, og senest innen ett år etter konstituering, utarbeide og vedta en kommunal planstrategi. Planstrategien bør omfatte en drøfting av kommunens strategiske valg knyttet til samfunnsutvikling, herunder langsiktig arealbruk, miljøutfordringer, sektorenes virksomhet og en vurdering av kommunens planbehov i valgperioden”.

Planstrategien er et verktøy for å prioritere planbehov i planperioden. Planstrategien bør være tydelig på utfordringene, men kritisk til planbehovet. Planstrategien skal ikke vedta nye mål og tiltak for kommunen, men peke ut **hvilken retning** utviklingen av kommunen skal gå i.

3 Hvordan og hvorfor planlegge?

Dyrøy kommune ser på det som viktig å drive planlegging for å sikre en målrettet og helhetlig utvikling av Dyrøy som lokalsamfunn og som kommune. Plan- og bygningsloven er en sentral lov i planlegging. Formålet med loven er å fremme bærekraftig utvikling til det beste for den enkelte, samfunnet og fremtidige generasjoner.

Folkehelseloven gir kommunen et særlig ansvar for å fremme folkehelse gjennom lokal utvikling og planlegging, forvaltning og tjenesteyting.

I tillegg er det en rekke nasjonale og regionale planer, lover og forskrifter som legger føringer for den kommunale planleggingen. Viser her til:

- Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging
- Statlige planretningslinjer
- Stortingsmelding 18 – Bærekraftige byer og sterke distrikt
- Stortingsmelding 29 – Perspektivmelding
- Regionale planer

4 Utviklingstrekk

Pr. 4. kvartal 2019 var det registrert 1089 innbyggere i Dyrøy. Ifølge SSBs hovedalternativ anslås en befolkningsnedgang i Dyrøy fram mot 2040 på 11,3 %. Andelen eldre over 80 år øker drastisk mot 2040. Ifølge prognosene vil Dyrøy ha 1,4 yrkesaktiv alder pr. pensjonist (67+) i 2040, mot 2,2 i 2019.

Tall fra SSB viser at ca. halvparten av de sysselsatte i Dyrøy arbeider i kommunal forvaltning, videre arbeider 42 % i privat sektor og offentlige foretak og 7 % i statlig forvaltning.

Det bor 502 sysselsatte personer i Dyrøy, og av disse er det 283 som ikke pendler ut. Dette betyr at hele 44 % eller 219 personer pendler ut av kommunen hvorav flest til Lenvik, Salangen, Tromsø og Sørreisa. 65 personer pendler inn til kommunen, hvorav flest fra Sørreisa, Salangen og Lenvik.

Det er viktig å skape trivsel og gode oppvekstforhold for de unge. Barnehagesektoren er et strategisk område for vurdering av kommunens attraktivitet med hensyn til tilflytting av småbarnsforeldre. Ungdom trenger oppfølging slik at de blir stimulert og motiverte til å utdanne seg til kompetente yrkesutøvere. Dette vil i neste omgang gi et konkurransefortrinn for det lokale næringsliv med hensyn til rekruttering av arbeidstakere.

Næring:

I *Utviklingsanalysen* som lå til grunn for omstillingsplanen heter det:

Dyrøy er i en særlig sårbar situasjon, særlig på grunn av sårbarhet knyttet til et ensidig og konkurranseutsatt næringsliv. Dyrøy kommune må tilrettelegge for vekst i eksisterende næringsliv og etablering av en bredere næringsstruktur.

Næringsmessige utviklingstrekk hentet fra *Konsekvensanalysen*, som ligger til grunn for omstillingsstatusen:

- Stor offentlig sektor
- Vekst i sysselsetting knyttet til bergverk og industri (i stor grad knyttet til Demas)
- Ensidig næringsstruktur både offentlig og privat
- Størst andel konkurranseutsatte næringer i Troms

Bolig:

Utfordringene i boligmarkedet er også en hemmer for næringsutvikling, attraktivitet og rekruttering av innbyggere.

Dyrøy kommune har i forbindelse med denne planstrategien utarbeidet et utfordringsdokument der sentrale utviklingstrekk innenfor de ulike sektorene i Dyrøy er mer detaljert beskrevet. Dette dokumentet følger som vedlegg.

5 Drøfting av kommunens strategiske valg

Planstrategien bør omfatte en drøfting av kommunens strategiske valg knyttet til samfunnsutvikling, herunder langsiktig arealbruk, miljøutfordringer, sektorenes virksomhet og en vurdering av kommunens planbehov i valgperioden.

✓ Samfunnsutvikling

Som det fremkommer av ovenfor beskrivelse av utviklingstrekkene i Dyrøy, så synliggjøres noen trekk som klart peker ut retning for overordnet planlegging. Stor befolkningsnedgang, sterk økning av eldre og en nedgang av antall barn i barnehage og skolepliktig alder. Kommunens strategier bør være tiltak som særlig retter seg inn mot både å motvirke utviklingen, men samtidig legge til rette for å evne å håndtere de endringer som en slik utvikling medfører. Det betinger evne til omstilling i forhold til reduserte økonomiske rammer for kommunen uten at kvaliteten på tjenestene forringes, men også evne å prioritere tiltak knyttet til bolyst og trivsel.

På denne bakgrunn er det viktig å rullere kommuneplanens samfunnsdel som sist ble vedtatt i 2015. Arbeidet med dette bør startes opp innen utgangen av 2020. Denne bør være sterkt spisset mot konkrete tiltak som kan bidra til styring mot nevnte utfordringer.

Videre så er det i gjeldende planstrategi, vedtatt oppstart av en Helse- og omsorgsplan. Med bakgrunn i den demografiske utviklinga i kommunen, så bør dette fortsatt ha prioritet.

✓ Langsiktig arealbruk

Kommuneplanens arealdel ble vedtatt i 2019 for perioden 2019 – 2029. Det er derfor ikke behov for rullering av arealdelen av kommuneplanen.

✓ **Næring**

Utviklingstrekkene tilsier at arbeidet med å skape flere private arbeidsplasser i eksisterende næringsliv, og aktivt arbeide for etablering av en bredere og mer robust næringsstruktur, må ha stort fokus i arbeidet med samfunnsplanen. Omstillingsstatusen er en ekstraordinær næringsstrategi som varer til og med 2023, og som tar mål av seg å bidra til 50 nye eller sikrede arbeidsplasser i perioden, et mer robust næringsliv og en mer næringsvennlig kommune.

I arbeidet med samfunnsplanen og andre relevante delplaner bør det være et betydelig fokus på næringsutvikling og arbeidsplasser.

I siste periode har regionalt samarbeid rundt nærings- og samfunnsutvikling blitt mer fremtredende. Det er utarbeidet en regional næringsplan, og det pågår flere regionale prosjekter der næringsliv, utviklingsaktører og Dyrøy kommune er involvert. Det økende regionale samarbeidet og de regionale vekstnæringene bør legges til grunn i samfunnsplanen.

✓ **Bolig**

Et mer variert og bedre tilpasset boligmarked vil ha stor betydning for Dyrøys nærings- og bostedsattraktivitet.

Boligundersøkelsen bør følges opp med en helhetlig boligplan, som på en helhetlig måte ivaretar både det boligsosiale perspektivet og det øvrige boligmarkedet.

✓ **Miljøutfordringer**

Forsøpling og marint avfall er en stor utfordring framover. Avfallsplaner og gode returordninger er et viktig verktøy i dette arbeidet. Det er i tillegg viktig at Dyrøy kommune bruker sin myndighet til å få ryddet opp der den påviser forurensning og forsøpling.

✓ **Øvrige planer**

Videre anser Dyrøy kommune det som viktig at følgende planer prioriteres:

- Rullering av trafikksikkerhetsplan
Tilrettelegging for trafikksikkerhet, særlig i området Brøstadbotn sentrum bør prioriteres. Dette bør skje gjennom med grunnlag i en gjennomarbeidet og nylig vedtatt Trafikksikkerhetsplan.
- Helse og omsorgsplan
Se ovenfor
- Rullering Sentrumsplan
Arbeidet med planen er vedtatt påbegynt, men bør forankres i planstrategi og innarbeides i arbeidet med Samfunnsplan.
- Boligplan
Arbeidet med planen er vedtatt påbegynt. Det er allerede gjort en boligkartlegging. Planarbeidet bør forankres i planstrategi og innarbeides i arbeidet med Samfunnsplan.

6 Planbehov

6.1 Kommuneplanens samfunnsdel

Kommuneplanens samfunnsdel ble vedtatt i kommunestyret 20.04.15 sak 14/15. Denne planen er kommunens overordnede styringsdokument og legger føringer for Dyrøy kommunes utvikling frem til 2026. Kommuneplanens handlingsplan rulleres hvert år i forbindelse med økonomiplanen og det årlige budsjett.

6.2 Kommuneplanens arealdel

Kommuneplanens arealdel ble vedtatt i kommunestyret 13.06.19 sak 29/19 og gjelder for perioden 2019 – 2029.

6.2.1 Prioriterte planer i planstrategiperioden

For å nå ønsket utvikling har følgende planer hovedprioritet:

- 1. Rullering av Samfunnsplan
- 2. Rullering av trafikksikkerhetsplan
- 3. Helse- og omsorgsplan
- 4. Eierskapsmelding
- 5. Rullering Helhetlig ROS

6.2.2 Følgende planer er under utarbeidelse og prioritert i henhold til ferdigstillelse:

- 1. Rullering Sentrumsplan
- 2. Boligplan

Samfunnsplanens overordnede mål:

«Dyrøy kommune skal være en attraktiv kommune som skal tilrettelegge for bosetting og næringsutvikling»

Værebegreper:

- Faglig dyktig
- Imøtekommende
- Nyskapende

Kommuneplanens arealdel:

«Kommuneplanens arealdel skal følge opp visjon og mål fra kommuneplanens samfunnsdel.

Dyrøy vil jobbe for å stabilisere folketallet både ved å legge til rette for et mere allsidig næringsliv og ved å kunne tilby gode boligområder i sentrum og tydelige muligheter for ny bosetting i de ulike bygdelag. Planen legger opp til gode løsninger med nyansering i formål og utnyttelse for det videre utviklingsarbeidet. I detaljplanleggingen må det gis rom for fleksibilitet innenfor rammen av viktige samfunnshensyn. Innafor enkelte formål er det gitt bestemmelser direkte til arealplanen, blant annet spredt bolig- og fritidsbebyggelse, campingformål og parkeringsplasser for utfartsområder. Ytterligere plankrav er myknet opp, og på denne måten er planen et verktøy for god og effektiv saksbehandling.

7 Planoversikt

Vedtatte kommune(del)planer	Ig.satt	Vedtatt	2015	2016	2017	2018	19-20	2021-	Begrunnelse/merknader
Kommuneplanens arealdel for Dyrøy		2019							Lovbestemt etter PBL. Rev. Hvert 4. år
Kommuneplanens samfunnsdel			x						Lovbestemt ihht. PBL.
Kommunedelplan for Brøstad/Finnland/sentrum		1997							
Økonomiplan/budsjett			x	x	x	x			Lovbestemt ihht. kommuneloven
Øvrige planer	Ig.satt	Vedtatt							Begrunnelse/merknader
Arkivplan		1997							Kontinuerlig oppdatering IKAT
Alkohol og rusmiddelpolitisk handlingsplan		2013							
Boligplan		2013							
Demensplan 2010 - 2015		2011							
Eierskapsmelding for Dyrøy kommune		2013							
Folkehelseplan		2010							Utgår som egen plan. Impl. i alle komm. planer
Hovedreglement for Dyrøy kommune		2012							
IA Måldokument/Handlingsplan		2011							
Informasjonsplan for Dyrøy kommune		2013							
Kompetanseplan for Dyrøy kommune							X		
Kriseplan		2004							
Kulturplan			x						
Kystsonerplan			x				X		
Landbruksplan		2009							
Lønnspolitisk plan					x				
Opplæringsplan		1995							
Plan for samfunnsikkerhet og beredskap		2013							Lov om kommunal beredskap
Planstrategi	2018	2012							
Plan mot vold i nære relasjoner	2018								
Planprogram Dyrøy kommune		2014							
Helse- og omsorgsplan							X		Hensyntas ved rullering av planen jf. k-sak 81/18
Risiko- og sårbarhetsanalyse (ROS)						x			
Ruspolitisk handlingsplan		2007							Lovbestemt etter alkoholloven
Samarbeidsplan BHT		2012							Årlig
Sentrumsplan	2008								
Smittevernplan		2014							Lovbestemt, lov om vern av smittsomme sykdommer
Strategisk Utviklingsplan		2013					X		Strategisk Utviklingsplan/VOX i 2019, jf. k-sak 81/18
Temaplan Energi- og Miljø		2011							
Tiltaksplan skogbruk		1988							
Trafikksikkerhetsplan		2009					X		Rullering av planen prioriteres i 2019, jf. k-sak 81/18